

Finansdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Vårt datum: 2025-06-12**Vårt diarienummer:** ADM/2025:424**Ert datum:** 2025-04-01**Er beteckning:** Fi2025/00348

Kopia till Utbildningsdepartementet

En effektivare organisering av mindre myndigheter – analys och förslag (SOU 2025:13)

CSN Centrala studiestödsnämnden (CSN) har utifrån sitt verksamhetsområde inga synpunkter på de förslag som presenteras i betänkandet. Myndigheten vill dock föra fram följande när det gäller utredningens analys av analys- och utvärderingsmyndigheterna och vad utredningen lyfter när det gäller CSN.

5. Fördjupad analys av analys- och utvärderingsmyndigheterna

Genomförandemyndigheterna och utomstående utvärderingsmyndigheter

CSN bedömer att det krävs väl utvecklad kompetens på analys- och utvärderingsmyndigheten om det område som ska följas för att utredningens förslag om fristående utvärderingsmyndigheter ska ge ett värde.

Analys av kostnadseffektivitet

Utredningen konstaterar att det ofta saknas analyser om kostnadseffektivitet och att sådana ofta saknas i genomförandemyndigheternas verksamhet. CSN menar dock att det i myndigheternas årsredovisningar finns uppgifter som ligger inom området kostnadseffektivitet.¹

Uppföljning av politiska mål

CSN har i uppgift att följa de politiska målen inom studiestödet. Detta sker i förhållande till mål och indikatorer som beslutas av regeringen.

Sektorsövergripande analyser CSN delar utredningens analys att sektorsövergripande och bredare analyser är viktiga och bör förekomma oftare. Sådana kan dels uppnås på det sätt som utredningen föreslår, men kan även åstadkommas genom att flera myndigheter ges i uppdrag att samarbeta kring en analys eller utvärdering. Uppdrag kan ges både till analysmyndigheter och till genomförandemyndigheter. Att låta

¹ 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

genomförandemyndigheterna vara delaktiga i analysen kan i många fall ge positiva effekter eftersom analysen då kommer närmare genomförandemyndigheternas verksamhet och på så sätt har goda möjligheter att påverka myndigheternas arbete. De kan då även leda fram till förslag om ändrade regler som kan förbättra verksamheten.

5.1.11 Centrala genomförandemyndigheter

I beskrivningen av CSN:s uppdrag inom analys och utvärdering framgår inte att myndigheten också ska följa och analysera de studerandes sociala och ekonomiska situation för att säkerställa att myndigheten har god kunskap inom området.²

6.5.5 Andra alternativ som utredningen har övervägt

På sikt kan det vara lämpligt att bredda uppdraget till granskning av studiestödets administration

Utredningen föreslår att Inspektionen för arbetslöshetsförsäkring (IAF), Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) och Delegationen för migrationsstudier (Delmi) samordnas inom ramen för ISF.

Utredningen bedömer att det på sikt kan vara lämpligt att ge den sammanslagna myndigheten i uppgift att även utöva systemtillsyn och effektivitetsgranskning av CSN och studiestödssystemet. Utredningen bedömer dock att det kan vara bättre att göra en stegvis förändring för att låta myndigheten först bygga upp kapacitet inom arbetsmarknads- och migrationsområdet.

Studiestödet är en del av utbildningspolitiken och det ska verka rekryterande för kvinnor och män oavsett bakgrund och bidra till ett högt deltagande i utbildning. Studiestödet ska även ha en god effekt på samhällsekonomin över tiden.³ Den nära kopplingen till utbildningspolitiken innebär att studiestödet inte enbart kan ses som en välfärdsförmån. Utbildningspolitiken har stor betydelse för studiestödet och det ömsesidiga beroendet är en viktig faktor vid analyser både av studiestödet och utbildningsområdet.

Med en utvidgning av ISF:s uppdrag med CSN:s verksamhet skulle den nya myndigheten även få ansvar för en del av utbildningspolitiken. CSN ser risker med att inordna studiestödsverksamheten i den nya myndigheten, men inte annan utbildningspolitisk utvärdering. Studiestödsområdet kan då komma att bli ett mycket litet och isolerat analysområde inom myndighetens större uppdrag. Det viktiga sambandet med utbildningspolitiken skulle med en sådan lösning inte stärkas på det sätt som är önskvärt utan i stället riskera att försvagas.

CSN har behov av att kunna följa den egna verksamheten för att säkerställa att myndighetens tillgång till de bästa och mest effektiva arbetssätten och har därför behov av analyskapacitet. Sådan kapacitet behövs också för att kunna följa verksamhetens resultat och utveckling. Även uppföljning av studiestödsfrågor som till exempel kan leda till förändringar av regelverket kräver att myndigheten har möjlighet att genomföra analyser. En förändring som innebär att analys- och

² 5 § förordningen (2017:1114) med instruktion för Centrala studiestödsnämnden.

³ Prop. 2023/24:1 Utgiftsområde 15 s. 5 f.

REMISSVAR

utvärderingsverksamhet flyttas från CSN kräver därför överväganden kring fördelning av uppgifter och resurser mellan dessa båda myndigheter.

Beslut om detta remissvar har fattats av tf. rättschefen Jeanette Lundqvist efter föredragning av verksjuristerna Cecilia Ljung och Petra Wredenberg. I arbetet med remissvaret har även enhetschefen Sara Lindqvist och analytikern Carl-Johan Stolt deltagit.

Jeanette Lundqvist

Cecilia Ljung